

Ємець А. О.,
здобувач вищої освіти факультету менеджменту
Науковий керівник: Полторак А. С.,
д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри
менеджменту та маркетингу
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна

ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА МАЙБУТНЄ РИНКУ ПРАЦІ

Масова автоматизація загрожує багатьом професіям, зокрема тим, що включають рутинні завдання, ставлячи під питання збереження робочих місць та потребу в перекваліфікації працівників. Штучний інтелект змінює вимоги до навичок, зокрема в галузі технологій та аналітики, що потребує реформування освіти. Окрім цього, він загострює соціальну нерівність через нерівний доступ до сучасної освіти, а також піднімає етичні питання щодо відповідальності за рішення, прийняті штучного інтелекту. Країни, які швидко адаптуються до нових умов, отримують значні конкурентні переваги в глобальній економіці. Це визначає актуальність дослідження як важливого напрямку для подальшого розвитку науки.

Метою роботи є обґрунтування теоретичних засад та практичних підходів щодо впливу штучного інтелекту на майбутнє ринку праці.

Штучний інтелект або машинне навчання являє собою галузь комп'ютерних наук, що фокусується на створенні систем, які здатні виконувати завдання, що зазвичай вимагають людського інтелекту [1]. Однією з ключових причин швидкого розвитку є збільшення обчислювальної потужності комп'ютерів і зростання обсягу доступних даних, що може використовуватися для навчання алгоритмів.

Основними складовими штучного інтелекту є машинне навчання, нейронні мережі, обробка природної мови та комп'ютерного зору. Машинне навчання дозволяє комп'ютерам самостійно навчатися на основі даних, а нейронні мережі імітують роботу людського мозку, що дає можливість розпізнавати образи й обробляти природну мову [2]. Обробка природної мови досліджує, як комп'ютери взаємодіють з людьми, а комп'ютерний зір дозволяє комп'ютерам аналізувати візуальні дані, такі як зображення та відео.

Машинне навчання автоматизує виробництва до розвитку нових медичних технологій. Серед основних застосувань можна виділити автономні автомобілі, які аналізують дані з сенсорів, медичну діагностику, що допомагає лікарям у виявленні хвороб, і фінансовий аналіз, де використовуються алгоритми для прогнозування ринкових тенденцій [3]. Ці приклади демонструють, як штучний інтелект трансформує різні аспекти життя, але також виникають нові етичні та соціальні виклики, які потребують розв'язання.

На сучасний робочий ринок виявляється у змінах вимог до працівників,

перетворенні процесів працевлаштування і створенні нових кар'єрних можливостей. Він генерує попит на нові навички, зокрема експертів з обробки даних і фахівців з машинного навчання, в той час, як деякі традиційні професії можуть стати менш актуальними через автоматизацію. Впровадження штучного інтелекту також призводить до заміни рутинних завдань, що змінює структуру праці та кількість доступних робочих місць [4]. Однак технологічні зміни відкривають нові можливості, такі як робота в галузі розробки програмного забезпечення, аналітики даних та стартапів, що використовують нові технології.

Разом із викликами, які приносить штучний інтелект, виникає необхідність реформування освітньої системи, щоб підготувати молодь до нових вимог ринку праці. Це включає навчання навичкам, які будуть актуальними в епоху машинного навчання, як-от програмування та аналіз даних. Розвиток технологій також відкриває нові професії та галузі, зокрема у сфері автономних систем [5,6]. Отже, обґрунтовано теоретичні засади та практичні підходи щодо впливу штучного інтелекту на ринок праці. З'ясовано, що масова автоматизація ставить під питання збереження робочих місць, особливо у сферах з рутинними завданнями, що вимагає перекваліфікації працівників. Досліджено, що штучний інтелект змінює вимоги до навичок, зокрема в галузі технологій і аналітики, що потребує реформування освітньої системи. Наголошено, що нерівний доступ до освіти може загострити соціальну нерівність та підняти етичні питання щодо відповідальності за рішення, прийняті штучним інтелектом. Сприйняття кращого розуміння викликів і можливостей, що постають перед сучасним ринком праці в умовах швидкого розвитку технологій, а також допоможуть державам і організаціям адаптуватися до нових умов для збереження конкурентних переваг у глобальній економіці.

Список використаних джерел:

1. Вплив штучного інтелекту на робочий ринок: виклики та можливості. URL: <http://surl.li/yvibms> (дата звернення: 19.09.2024).
2. Гончаренко Е. *Budni: медіаплатформа про роботу та життя*. 2023. URL: <http://surl.li/kesaww> (дата звернення: 19.09.2024).
3. Як штучний інтелект впливає на довкілля? *Екодія*. URL: <http://surl.li/cuxysy> (дата звернення: 19.09.2024).
4. Єсіна О. В., Михайлов В. В. Вплив штучного інтелекту на ринок праці. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2024. Вип. 3-4, С. 100-109. URL: <https://shorturl.at/txVdf> (дата звернення: 19.09.2024).
5. Сташкевич О. Вплив технологій та штучного інтелекту на ринок праці в Україні. *InterConf*. 2021. С. 25–30. URL: <https://shorturl.at/zl4eX> (дата звернення: 19.09.2024).
6. Poltorak A. S., Tyshchenko S.I., Khrystenko O. A., Ribachuk V.P., Kuzoma V.V. and Stamat V.M. Theoretical and praxeological approaches to monitoring the state of financial security of Ukraine. *Economic and cyber security : collective monograph*. 2023. Kharkiv: PC TECHNOLOGY CENTER, 2023. Pp. 123-159. DOI: <https://doi.org/10.15587/978-617-7319-98-5.ch5>